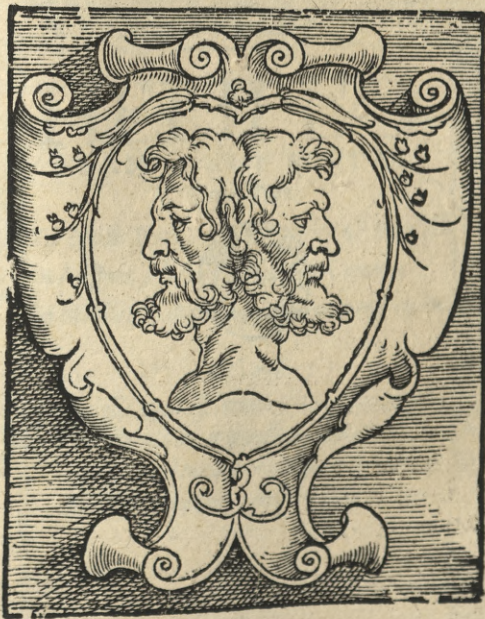
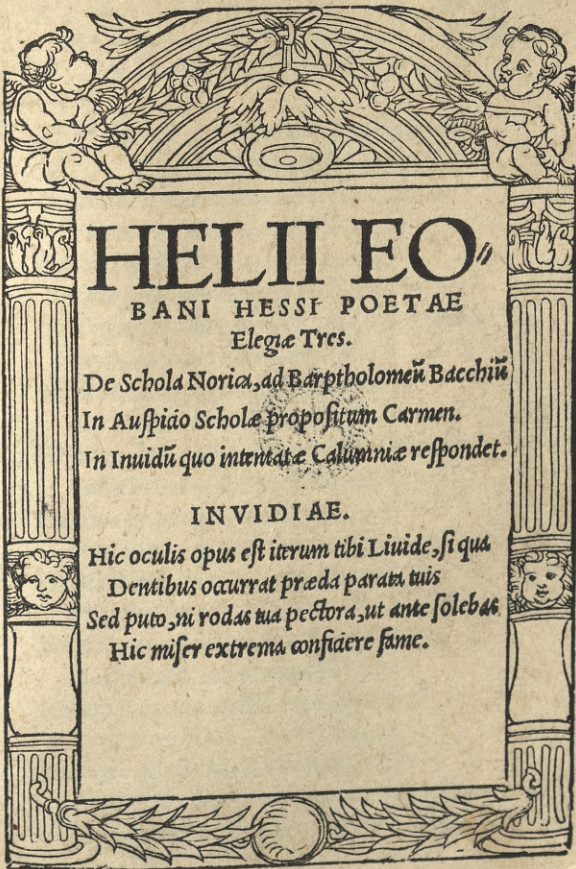

HAGANOAE IOHANNES SECD
rius excudebat. Anno. M. D. XXVIII.
Mense Augusto.

HELII EO

BANI HESSI POETAE

Elegiae Tres.

De Schola Norica, ad Bartholomeum Bacchiū

In Auspicio Scholae propositum Carmen.

In Invidiū quo intentatae Calumniae respondet.

INVIDIAE.

Hic oculis opus est iterum tibi Liuide, si qua
Dentibus occurrat praeda parata tuis
Sed puto, ni rodas tua pectora, ut ante solebas.
Hic miser extrema consiācere fame.

13922

AD BARPHTHOLOMEVM BACCHI

um Ciuitatis Iochimicarum Vallium ab Epistolis
de Schola Noria, Eobani Hefsi carmen.

CLare uir, & nostro diu dignissime uersu
Ingenio felix Barpholomee tuo
Verus amor, sincera fides, & recta uoluntas
Talem te nobis, qualis es, esse docent
Qui licet infida distemus sorte locorum
Parte simul nostri nobiliore sumus
Sicut enim speculum reddit simulachra renidens
sic animi faciem littera testis habet
Littera tenobis primum tua fecit amicum
Me tibi coniunctum littera nostra dedit
Gratulor oblatumq; libens amplector amorem
Cuius in hoc nullus pectore finis erit
Nam tua sic pietas & libera facta merentur
Non tantum nostro tempore digna legi
Scribis ut indicijs cupias cognoscere nostris
Nuper ut hic cœptæ sit noua forma Scholæ
Ne teneam cupidas longis ambagibus aures
Accipe complexu plurima facta breui
Hic ubi flauentes uiridis Pegnesus arenas
Aestuat & fluuio Noria rura scat
Lauriger ipse locum Musis delegit Apollo
Quam placidum constat non habuisse prius
Namq; ut erant toto superantibus orbe fugatæ

Hospibus, et profugis nemo ferebat opem
Constituant mœstæ procul in Pegneside ripa
Ausâ loâ quædam quærere nomen erat
Norici, Phœbus ait, sita sunt hic mœnia, per quæ
Pegnesus placido labitur amne grauis
Hic propere audito Pegnesi nomine, Musis
Credita laurigeri Peneos unda fuit
Nec mora littorea contextis fronde coronis
Carmina populifer conant ista chorus
Hic domus, hic requies, hic sunt Peneia Tempe
Hospitium nostræ sit locus iste fugæ
Audijt ipse loâ Genius, subitoq; uolentes
Quod datis accipimus, nam placet, omen, ait
Dixit et ingenijs Musarum immisit amorem
Quæ populi curas huius et urbis agunt
Nunc igitur satis Vrbs Norici ducta benignis
Hospitio Musas liberiore fouet
Fœliam populum si quo modo pectore cœpit
Hoc studijs pergit consuluisse bonis
Pergit, et hoc animo tantos instaurat honores
Deserat ut nunquam quod bene cœpit opus
Namq; nec abiectæ hic triuijs popularibus artes
Musica nec uili pro stipe castra merent
Prouida delegit uenerandi cura Senatus
Tam qui recta sciant, quam docuisse queant
Et si non sumo mihi nominis huius honorem
Hic tamen et laudis pars habet ista locum

Et quia multa cupis, nec possumus omnia, saltem
Dum licet ex multis pauca referre libet
Nam quod ad ingenij cultum uitaq; tenorem
Pertineat, possis dicere abesse nihil
Quis neget eximium, magniq; per omnia fructus
Munera linguarum perdidisse trium?
Demus ut hoc, Rhomana parum est nouisse nego
Quamquam ô, sed libitum sit potiora sequi
Hic licet Argolicos herbis spirantibus hortos
Intrare, atq; auida diripuisse manu
Sed tibi nec fuerit fama hæc Ioachime pudori
Laus ea, seu nolis, est tua, siue uoles
Sicut & Hæbreæ qui tradunt commoda lingue
Parte bona laudum qua ueherentur, erat
Ipse ego, cuius habet Germania scripta legitq;
Tot modo, siue aliqua est, siue ea fama nihil
Ipse ego qui calamo primus rude carmen agresti
Teutonicis lusi, temporibusq; meis
Quem nunc carminibus Nymphæ Pegnesidos oræ
Lassantem resonis plectra canora, stupent
Gratulor huc fati me sic uoluentibus actum
Qua Musæ spiret lenior aura meæ
Vnde loco forsan nestitor exeat olim
Ingenij siquidem uestis egere uides
Atq; utinam tales habuissem semper amicos
In studijs quales obtulit iste locus
Nunc tamen, ut quod opus cœpit mea Musa sequatur

*Munere nascentis fungor & ipse scholæ
Carmina Minciadis mediator diuina poetæ
Non tantum pueris carmina digna legi
Tum, si fata ferant, uictura poemata pango
Multa, legenda breui, sicut & ista legis
Viucere sic igitur dum post mea fata laboro
Dum cõlo surgentem nomine reque Scholam
Rhethoricos alij campos & amœna uireta
Lustrantes, cupidis florca fecta legunt
Quæ studiosa sui defert Ciaronis honori
Nunc numeris pubes talibus ausa loqui
Hic tibi, grammaticæ quid enim præcepta moremur?
Pulchre est è septem culta secunda soror
Callida diffiales Dialectica soluere nodos
Nec minus occultas tendere docta plagas
Hanc prius insani misere affligere Sophistæ
Reddita sed cultu nunc meliore nitet
Quam nunc nostra tibi debet Rotinge iuuentus
Miale, nec nostræ tu reticiendæ cheli
Sed memor ista pium nobis peperisse Philippum
Commoda, dissceream si tacuisse que am
Hic monstrant uario scrupulosa mathemata flexu
Quicquid opus rerum totius orbis habet
Quorum cum studiosa sua sit sponte iuuentus
Norica, præcipuus debuit esse labor
Ergo seu ratio stellarum incerta uagantum
Seu uagus instabilis te mouet ordo rotæ*

Deuia multiplas uis nosse uolumina sphaerae
Vis maris & terre, nomina regna uias
Differeam si te nostram quæsisse palestram
Poeniteat, tam sunt omnia certa tibi
Tam uir ad eximias æu factus contigit artes
Pene Syracusum uicerit arte senem
Et nisi in hoc uersu non sit tritabile nomen
Illius haud quaquam præteriturus eram
Nec tibi sanctorum deerunt mysteria uatum
Quicquid & ad Christum littera sacra docet
Queris an historica sit & hic locus, est quoque, si qua
Nomina res Mædum regis habere putas
Fortis Alexandri siquidem nos facta docemus
Forſan & a Quinto Liuius alter erit
Viuenti præcepta petis? Cicerone diserto
Qui melius posset scribere, nemo fuit
Viuenti præcepta loquor ciuilia uerum
Tu monstras uerae Christe salutis iter
Præterea studia exercet sibi tradita pubes
Pectora quo uirtus æmula semper agat
Nunc etenim filo connectunt uerba pedestri
Nunc eadem certa conditione ligant
Omnia quis uolet? & si persequar omnia dicam
Plus quam debuerim complacuisse mihi
Sed mihi nec placeam, tibi nec placuisse laborem
Omnia in scripto sunt potiora meo
Quod nisi mens alias fallit præſaga futuri

Hæc Schola Germanæ gloria laudis erit
Hoc superum Rex ipse uelit succedere Christus
Scmina qui studijs talibus ista dedit
Qui tales animos in Norica pectora misit
Inceptam meritis augeat ille Scholam
Viue Vale, pars nostræ animæ, charissime Bacchi
Neque tuos inter quemlibet esse sine

IN AVSPICIO SCHOLAE PRO
positum Carmen, Recognitum & nonnihil auctum.

VT tibi æu reducẽ monstrant hæc secula Christiũ
Illius & clara dogmata lucẽ nouant
Sic studijs adimunt reparatum nuper honorem
Musarum & totas depopulantur opes
Cernis enim quantis oppressæ cladibus artes
Quam iaceant, quam uix languida membra trahant
Quod si non pudeat, quod res est ipsa, fateri
Grandior hac studijs nulla ruina fuit
Tanta quidem multi genuerunt uulnera, pauci
Dignantur medicas applicuisse manus
Nunc tamen ex paucis Vrbs Norica prima fuit
Que Musarum animas non paterere mori
Que uelut exulibus patriam repararis, habetq;
Te duæ speratam naufraga puppis humum
Que tibi quicquid adhuc habuit Germania laudis
Adferis, & toti quod fuit una tenes

Quæsieris quæ causæ subest non uana profecto
Quæ tibi uersiculis nota duobus erit
Concordi sapiens quæ regnat in urbe senatus
Nullius hæc ueræ laudis egere potest
Macti igitur quos laudis amor, quos uera moratur
Gloria, quæ cupidis monstret aperta uia est
Hic tibi quisquis amas sacri penetralia regni
Quas petis expositas hospes habebis opes
Hic tibi Musarum sacraria tota pateſcent
Hic tibi tota sacri copia fontis erit
Quid morer inuolucris? exclusas omnibus artes
Huc uelut in patriam se retulisse uides
Sed fuerint nimis suspectæ in carmine laudes
Res tibi quod reliquum est ipsa probabit opus
Quod nisi sponte petis, quod si potes esse monendus
Quid superest præter condoluisse tibi
Sed nisi te ratio prorsus diuersa moretur
Oblata cupies conditione frui
Ianua quandoquidem patet omnibus ista, potestq;
Quisq; agere ætatis pro ratione suæ
Hic elementa feres ornande prima iuuentæ
Nam meret hic pulchro munere lingua triplex
Rhetoriæ nostri uernabunt floribus horti
Nec minima illustris pars erit ista Scholæ
Diuina cupies excellere posse Matheſi
Causa nocens uoto non erit ulla tuo
Quid memorem cultam, cœlestia dona potesime

Sola hæc diuini nominis instar habet
Illa uoluptates & gaudia blanda inuentæ
Hæc senio pacem conaliare potest
Nec tibi iam sæalis aptus Dialecticæ decrit
Mûsica nec blandum fundere docta melos
Deniq; quascunq; ingenium coluisse per artes
Expetis est præsens copia facta tibi
Nec tibi sumendus labor est aliena petendi
Quæ peregre cupias Noricæ regna dabunt
Tu modo ne dubita mæsi submittere falcem
Qui tibi iam pulchro fœnore surgit ager
Heu frustra uiridis florem triuisse inuentæ
Neue uides fructum non peperisse, Vale

IN INVIDVM LEVISS. ERROREM
uicij nomine calumniantem Eob. Hesi Carmen.

Deflebam querula studiorum uoce ruinam
Nuper & ingenijs tempora iniqua bonis
Omnibus ex animo poteram lugere uideri
Non aliqua uersus commoditate trahi
Publica mouerunt animo peccata dolorem
Nullaq; priuati cura laboris erat
Testis es, & satis est uno te teste Melanchthon

Musa dolens uni nostra loquuta tibi est
Exadit incauto, nec uerba, sed ipsa uidenti;
Pondera, quod posses arripere liuor edax
Quod tamen excuset bonus omnis, & esse ferendum
Iudicat, haud stimulo confodiente notet
Cuius & haud pudeat uersus ratione remota
Nunc secura sui Musa ligabat opus
Atq; ita dum nimio lasauit copia fluxu
Versibus e multis longior unus erat
Sic tamen errauit, pede sic deliquit in uno
Ut facile in cursum Musa redire queat
Atq; ea confiso si in corpore menda fuisset
Difficilis fuerat restituisse labor
Nunc bona dum properat plus quam formosa uideri
In cultu uicium non uidet esse suo
Viderat hanc toties luxu praediuite cultam
Inuidus, & cultae, quas uidet, odit opes
Nec mora prostantem limis obseruat ocellis
Protulit incautum longius illa pedem
Arripit hanc, culpaeq; ream facit, instat & urget
Et laqueum, causa si cadat, ipse parat
Nunc age censurae campum subeamus apertum
Stemus inoffensi iudicis ante pedes
Inuide quae ratio est, cum tu nihil edere possis
Quod placeat, tantum cur aliena notes?
Et bona cum uideas doleasq; ea multa uidendo
Obserues tantum si qua mala inuenias?

Nimirum hæc natura tua est moestissime liuor
Ad uicæ exultis, ad bene facta doles
Cumq; quod arrodas nihil obtigit, effluvis eger
Sensibus, & tristi pectore uulnus alis
Heu quanto steriles de pasceris igne medullas
Dum furis, & soli carnisfana tibi es
Quâm miser, ah quali traiectus pectora telo
Nutris Idalio sæuius igne malum
Oscula & amplexus miseros solantur amantes
Hanc curare luem nulla medela potest
Que quia sana tibi res & te digna uidetur
Dij faciant semper liuidus esse queas?
Nunc ut cœpta sequar, dum carmina nostra uideres
Improbe, cur uni displicuere tibi?
Cur, tibi uulgatos inter tot milia uersus
Hic oculi, hic tantum cur tibi nasus erat?
Cur quia carpebas unum non multa ferebas
Laudibus? at laudem nos meruisse negas?
Hoc age, perge, nega talis, quis laudis auarus
Est adeo ut uocis possit egere tuæ?
Carmina iamdudum laudant mea, qualibus ipse
Laudatæ Aonides uocibus esse uolent
Atq; ut gloriolæ tribuam hoc te propter inani
Nuper in hoc doctis ordine primus eram
Qui fuerint si forte rogas, hunc uade rogatum
Ad quem de studijs nostra querela data est
Vade roga quâm lam patet Germania, cui nam

In uersu palmam tempora nostra ferant
Glorior inuitus, sed enim tu cogis ineptum
Me fieri, & pleno, quod pudet, ore loqui
Parce tamen causam ingenij, pie lector, agenti
Si potes, & falso se credidisse faue
Non ego defendam delatæ crimina culpæ
Quamuis non aliqua hic culpa, sed error erat
Illud agam, partes quas aduersarius urget
Ostendam uicij quàm sine fronte notet
Summa erat, in uersum pede plus inuicimus uno
Quàm decuit, causam vulneris huius habes
Excusata prius male autæ opia Musæ
Erroris ueniam debet habere sui
Nempe merebatur quoniam sine teste fatetur
Nec uiâo lapsam quod probet hostis habet
Ipsa quod urgebat causis intentæ negotiæ
Quid mirum properans si labat inter opus
Sic credidit tamen ut sine labe resurgere possit
Si cadere est certos non habuisse pedes
Atq; utinam paucæ casu peiore ferantur
Tu quoq; cum paucis nomen habere uoles
Et tua cum prostent nuxæ putidiora peresa
Audes de nostris æu rata censa loqui
Cum nos iudicio plusquam frigente lassas
Doctorum in numero uis tamen esse miser
Ut modo considerim, facilis reparatio damni est
Quod sarare iterum qui dedit ipse potest

Et super ipse fui, & sum nunc quoq; qui dedit, idem
Errori poterat consuluisse suo
Et quot scripta hodie reuocantur & altera fiunt;
Et uia iam multis tutior illa fuit
Adde quod ex omni tam nemo est parte beatus
Ut nunquam peccet, sed bene semper agat
Qui dormire bonum nonnunquam dixit Homerum
Iudicio stulte dixerit ille tuo
Nec placet hoc tibi, longo operi subrepere somnum
Quando oculis Argi solus ubiq; uidet
At paruum quod tu scribebas est opus, inquis
Qui scis tu cuius pars sit, & unde fluat?
Atqui uir bonus es, arte uis esse uideri
Erroris pietas admonuisse fuit
Hoc erat officium quod te decuisse putarim
Non ita de immerito noxia uerba loqui
Qui facile arreptum quouis de crimine uulgo
Traduat, rogo te qui bonus esse potest
Prodit enim longa inuidia se peste teneri
Dum malus ipse, bonis inuidet omne bonum
Qui bonus est quacumq; studet ratione mederi
Et uida ut fuerint maxima, parua uocat
Contra qui malus est quæ per se parua fuerunt
Maxima persuasus ut uideantur agit
Ergo uides quam te pingam tibi imagine uera
Conueniat proprie quam color iste tibi
Quod si frontis inest quicquam tibi, si pudor ullus

Non poterit te non poenituisse tui
Nam quem non pudeat tam se genio esse maligno
Nomina quod nequeat se meliora pati
Quod si forte tumes animo confisus et audes,
Congredere, est luctæ strata palestra tue
Nunc age responde, si non pudet ædere nomen
Quod mihi adhuc certum est dissimulare tuum
Quod nisi te reuocas, nisi desinis esse molestus
Immortale uoles nomen habere æue
Hoc tamen interea non falsi munus amicitie
Quo tua soleris uulnera, Carmen habe.

Quisquis es lector qui in querelam nostram de oca-
su studiorum ad Ph. Melanchthonem scriptam ac nuper
hic inuulgatā uel in adisti iam, uel casu aliquo in posterū
inades. Satis ob nimiam festinationem, qua opus illud ur-
gebamus, nulla prorsus ignorantia sed sola incuria nos es-
se lapsos in hoc uersu.

Puræ rusticitatis ut exemplo satis ipse reliquit

Quem sic emendes rogamus

Puræ rusticitatis ut exemplo ipse reliquit

Hec si erat illa Helena propter quam tantopere no-
bis erat depugnandum. Sed tu mi lector illi culpam hanc
adscribito qui initium introduxit.

APVD INCLYTAM NORIMBER-

gam Imprimebat Fridericus Arthemisius.

M. D. XXVI. Mense Octobri.

